

Maisemanhoitosuunnitelmasta apua kulttuurimaiseman hoitoon

MAA- JA
KOTITALOUS-
NAISET

80 vuotta

Tutusta maisemasta voi löytää erilaisia ulottuvuuksia, kun sitä katsellaan uusin silmin. Hassin, Puukkoisten ja Arvajan kyläläisetkin huomasivat tämän osallistuessaan kyläkävelyihin omalla ja naapurikylällä heinäkuun alussa.

Kyläkävelyt olivat osa Mahdollisuutena maisema -hankkeen maisemanhoitosuunnitelmaa, joka tehdään tänä vuonna Arvajanreitille, Hassi-Kotakosken valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle Jämsän ja Kuhmoisten välille.

Mahdollisuutena maisema (MAMA) on ylimaakunnallinen hanke, jonka tavoitteena on sekä turvata että edistää maaseutumaiseman ominaispiirteiden ja maatalousalueiden luonnon biologisen monimuotoisuuden säilymistä Etelä-Savossa ja Keski-Suomessa. Hankkeella halutaan lisätä maaseutumaiseman arvostusta sekä innostaa maanomistajia, viljelijöitä, yhdistyksiä, yrityksiä ja muita toimijoita hoitamaan maisemaa ja luonnon monimuotoisuutta maaseudulla. Hankkeessa kehitetään uusia, innovatiivisia toimintatapoja ja keinoja maatalousalueiden luonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoidossa. Maisemanhoitosuunnitelmien laatiminen arvokkaille maisema-alueille on yksi hankkeen monista tehtävistä.

Yhteistyössä asukkaiden kanssa

Kyläkävelyt ovat yksi keino kerätä tietoa kylän maisemasta yhdessä kyläläisten kanssa. Tällöin kyläläiset pääsevät muistelevaan menneitä ja kertomaan omat tarinansa maiseman historiasta ja nykypäivästä. Samalla asukkailla on mahdollisuus päästä näkemään sellaisiakin paikkoja kylällä, joissa ei ole tullut käytyä aiemmin, vaikka kohde olisi lähellä omaa kotia.

Kaikki alueelta tuleva tieto on tärkeää maisemanhoitosuunnitelman laatimisessa, sillä se tehdään asukkaiden tarpeita ja alueiden nykykäyttöä palvelevaksi. Historiatietoa käytetään apuna kohteiden käyttöhistorian hahmottamiseksi ja alueelle sopivien hoitomuotojen valinnassa.

Perinnemaiseman hoito vahvistaa nykyisiä maaseutuelinkeinoja

Kulttuurimaisemaa ei ole tarkoitus mu-seoida, sillä hoitamatta se umpeutuu ja maanviljelyn tuloksena syntynyt perinnemaisema ja -biotoopit katoavat. Maisemanhoitosuunnitelman tarkoituksena on antaa neuvoja perinnemaiseman säilyttämisessä niin, että se samalla tukee nykyisiä maaseutuelinkeinoja ja parhaimmillaan vahvistaa niitä tekemällä niistä kestävämpiä. Maisemassa piilee myös mahdollisuus maatilamatkailun kehittämiseen.

Hoidettu kulttuurimaisema ei ole pelkästään ilo silmälle vaan myös luonnon monimuotoisuutta edistävä tekijä. Vanhan ajan karjatalouden muovaamat perinnemaisemien luontotyypit kuten kedot, niityt, hakamaat ja metsälaitumet ovat monimuotoisimpia luontoympäristöjämme. Erilaiset reunavyöhykkeet toimivat myös luonnon monimuotoisuuden lisääjinä, luoden vaihteluväyhykkeen erilaisten luontotyyppien välille ja rikastaen eliölajistoa.

Suunnitelma auttaa tukimuotojen selvittämisessä

Suunnitelmaan kootaan visuaalisesti maisemassa tärkeitä kohteita, tilojen erityistukikelpoisia kohteita sekä kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokkaita rakennuksia, joiden hoidolla on merkitystä luonnon monimuotoisuudelle, maisemalle ja myös vesiensuojelulle. Suunnitelma ei velvoita omistajia sen toteuttamiseen, vaan se toimii työkaluna hoitoon sopivien alueiden valinnassa ja tukimuotojen selvittämisessä. Tarkoituksena on helpottaa tukikelpoisten alueiden löytymistä ja auttaa hahmottamaan alueen maisemallista kokonaisuutta sekä yksittäisten alueiden hoidon merkitystä siihen.

Maisema on osa paikallista identiteettiä ja asukkaiden vahva side siihen näkyi myös kyläkävelyillä. Hoidetussa maisemassa yhdistyvät elinkeino, virkistys, matkailu ja luonnon monimuotoisuus, jotka yhdessä luovat tärkeän kokonaisuuden meille kaikille. Tästä kokonaisuudesta kannattaa pitää huolta. (PR)

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Paula Rantanen
maiseman- ja luonnonhoidon-
neuvoja
043 824 9641
paula.rantanen@maajakotitalousnaiset.fi